

6. Див. докладно: <https://minjust.gov.ua/news/ministry/volonteri-sistemi-bpd-novi-oblichyua>

7. Див. про це: <https://minjust.gov.ua/m/rozvitok-yuridichnogo-klinichnogo-ruhu>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-32>

PLACE AND ROLE OF MODERN INFORMATION TECHNOLOGIES IN POLICE ACTIVITY

МІСЦЕ ТА РОЛЬ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ

Bochek O. I.

*Candidate of Legal Sciences,
Senior Research Officer
State Scientific Research Institute
of the Ministry of Internal Affairs
of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Бочек О. І.

*кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник
Державний науково-дослідний
інститут
Міністерства внутрішніх справ
України
м. Київ, Україна*

Сьогодні світ переживає значну технологічну переоцінку, головною складовою якої є інформаційні технології. Існує загальне переконання, що інформаційні технології полегшують і покращують багато аспектів нашого життя. Нові технології докорінно змінили наш спосіб мислення, наше сприйняття, наше ставлення, наші символи, а подекуди й нашу спільноту. Зокрема, інформаційні технології перетворили наш великий світ на маленьке місто, створивши канали зв'язку по всьому світу, тим самим наблизивши один до одного. Зростаючі інвестиції в сектор розвитку та вдосконалення інформаційних технологій багатьма організаціями, а також їх широке використання, навіть у домогосподарстві, показують наскільки важливим елементом нашого життя вони стали. Серед таких організацій, які використовують інформаційно-технологічні системи, можна виділити й органи поліції. Крім того, використання інформаційних технологій у роботі поліції є надзвичайно важливим, оскільки «інформація – джерело життєдіяльності поліції» [1, с. 12].

Поліція використовує інструменти інформаційних технологій майже на кожному етапі своєї роботи, включаючи патрулювання, попередження та розкриття правопорушень, переслідування тощо. З метою забезпечення безпеки населення такі технології дають поліцейським безпрецедентні повноваження щодо припинення злочинної діяльності, а також допомагають боротися з новими формами злочинності, що виникають у міру того, як правопорушники стають все більш винахідливими у використанні технологій та особистих даних населення.

Історично склалося так, що правоохоронці завжди були в авангарді використання технологій для підвищення громадської безпеки. У 1933 році поліцейські з Нью-Джерсі (Сполучені Штати Америки) впровадили перший успішний двосторонній радіозв'язок. З того часу поліцейське радіо стало стандартом не лише в країні та всьому світу. У 1948 році департаменти представили радар-детектори для визначення швидкості транспортних засобів, а диспетчеризація з'явилася у 1960 роках та продовжує розвиватися [2].

Минали роки, а разом з ними і безліч інших нових технологій, від автомобільних ноутбуків та бронезилетів до нових технологій, таких як смартфони та натільні камери. Простіше кажучи, технології та поліція йдуть рука об руку. І це позитивний результат, особливо коли така технологія робить речі безпечнішими як для офіцерів поліції, так і для тих, кому вони служать. Оскільки технології неминуче розвиваються, поліція має можливість використати її для загального блага у своїх підрозділах та органах. Які найефективніші сучасні інформаційні технології поліція світу вже використовує для забезпечення громадської безпеки?

Безпілотні летальні апарати (дрони). Використання поліцією такої сучасної розробки стає все більш поширеним, оскільки дає змогу використовувати для спостереження або збору доказів, для фотозйомки місця правопорушення або аварії, для управління неконтрольованим натовпом під час масових сутичок. Дрони також стали корисними для інших областей забезпечення правопорядку, оскільки можуть контролювати виправні колонії та відслідковувати утікачів.

GPS використовується поліцейськими вже протягом тривалого часу. Офіцери поліції найчастіше використовували його для відстежування правопорушників, але останнім часом GPS допомагає контролювати безпеку самих офіцерів. Нові розробки в технології GPS

дають офіцерам поліції більше інформації та деталей, ніж раніше, що забезпечує безпеку та ефективність в польових умовах [2].

Одна з найбільших протиріч поліцейських технологій пов'язана з використанням *програмного забезпечення для розпізнавання осіб*. Коли ця програма вперше потрапила в роботу правоохоронних органів, багато хто був занепокоєним тим, що її використання буде неетичним. На щастя, цього не сталося, і розпізнавання осіб виявилось ефективним інструментом як під час превентивних заходів так і для розслідування правопорушень. Ціль програмного забезпечення розпізнавання осіб складається в тому, що допомагає підвищити громадську безпеку в ряді випадків. Офіцери поліції Нью-Йорка (Сполучені Штати Америки – далі США) змогли знайти та заарештувати підозрюваного у звалтуванні протягом 24 годин після нападу за допомогою такої програми [3].

Біометрія. Поліція вже більше століття використовує відбитки пальців для ідентифікації людей. Тепер, у доповнення до розпізнавання осіб і ДНК, існує постійно розширюваний набір біометричних (та поведінкових) характеристик, які використовуються поліцейськими. За допомогою них поліцейські можуть розпізнати голос, зробити відбитки долоні, розпізнати райдужну оболонку сітківки ока, зробити аналіз ходи і навіть роботу серця.

Федеральне бюро розслідування США розробило базу даних під назвою «NGI» («Система ідентифікації майбутнього»), яка надає спільноті кримінального правосуддя найбільше та найефективніше у світі електронне сховище біометричної інформації про кримінальне минуле. Тепер, коли існують такі об'ємні електронні бази даних для більш ефективного використання ДНК та інших біометричних даних у поліції, навіть використання відбитків пальців для ідентифікації підозрюваних стало високотехнологічним. Наприклад, у звіті CNBC пояснюється як поліція Лондона (Сполучене королівство Великої Британії та Північної Ірландії) тепер може використовувати мобільний біометричний пристрій INK (Identity Not Known) для сканування відбитків пальців підозрюваних, а також у багатьох випадках розкривати їх особистість протягом 60 секунд.

ShotSpotter. «Зроблено постріли!» – це не рідкість, коли свідки або патрульні офіцери поліції направляють таке повідомлення, але точне місце знаходження пострілів займає дорогоцінний час, коли на рахунок кожна хвилина. Сьогодні все більше й більше міст та країн запроваджують технологію ShotSpotter, яка використовує датчики для виявлення пострілів та аналітики для відслідковування даних та

швидкої передачі інформації в поліцію, що дозволяє їм швидше прибути на місце пригоди, ніж раніше.

Названа на честь провідного постачальника цієї технології – каліфорнійської компанії ShotSpotter. Вартість такої послуги може коштувати від 40 до 60 тис. доларів за квадратну милю (2,56 км²) на рік для міст аби відслідковувати райони з високим рівнем злочинності. Компанія стверджує, що може виявити понад 90% випадків пострілів з точним місцезнаходженням менш ніж за 60 секунд, аби скоротити час реагування. Наприклад, у Фресно (Каліфорнія), у 2017 році поліція використала ShotSpotter для затримання злочинця, який скоїв серію вбивств. Технологія дозволила поліції відслідкувати переміщення вбивці та затримати його за 4 хвилини 13 секунд [3].

Тепловізори. Тепловізори стали важливим технологічним інструментом поліцейської діяльності, деякі з яких доступні у вигляді невеличких ручних пристроїв. Такі пристрої використовують інфрачервоне зображення для виявлення тепла, що випромінюється такими об'єктами, як люди і тварини, створюючи «теплову картину» навколишнього середовища. Крім того, така технологія носить й рятувальні додатки – від пожежогасіння до пошуково-рятувальних операцій (наприклад, пошук загубленої дитини або особи похилого віку під час непогоди).

Персональний наскрізний радар. Використання радару для спостереження за будівлею – ще один технологічний спосіб запобігання правопорушенням до того, як воно скоїться. Радари працюють як точно налаштовані детектори руху, використовуючи радіохвилі для виявлення таких незначних рухів, як людське дихання на відстані більше 15 метрів. Такі радари можуть виявляти чи знаходиться людина в будівлі, де саме та чи рухається. І хоча такі радари не є чимось абсолютно новим, такі доповнення як комп'ютери та доповнена реальність, дозволяють офіцерам бачити крізь стіни і, відповідно, оцінювати загрози, як ніколи раніше [2].

Інформаційні технології та поліцейська діяльність були взаємопов'язані протягом десятиліть, починаючи з появи телефону, автомобіля та двостороннього радіо. Сьогодні технології розвиваються все більш прискореними темпами, про що свідчить поширення мобільних і бездротових технологій, потужних комп'ютерів, візуальних та аудіо технологій, систем відеоспостереження, автоматичних зчитувачів номерних знаків, автомобільних та натільних камер та багато інших технологічних досягнень. Багато органів поліції впроваджують ці та інші технології для підвищення ефективності та

покращення результатів своєї діяльності, особливо зважаючи на посилену увагу громадськості до правоохоронної діяльності та контролю за нею. З огляду на те, що інформаційні технології можуть мати значний вплив на те, як здійснюється охорона громадського правопорядку, на відносини поліції з громадою та на ступінь захисту громадської безпеки, вкрай важливо було підкреслити роль та вплив технологій в сучасній поліцейській діяльності. Саме тому, посилюючи стратегію поліцейської діяльності стає необхідним впровадження та інтеграція нових інформаційних технологій.

Література:

1. Maltz, Michael D., Andrew C. Gordon, and Warren Friedman ([1990] 2000). Mapping Crime in Its Community Setting: Event Geography Analysis. Originally published by Springer-Verlag New York, Inc. Internet edition available at <http://www.uic.edu/depts/lib/forr/pdf/crimjust/mappingcrime.pdf> (дата звернення 18.11.2022)
2. New Technology in Law Enforcement. Internet edition available at <https://www.powerdms.com/policy-learning-center/new-technology-in-law-enforcement> (дата звернення 19.11.2022)
3. 12 Innovative Police Technologies. Internet edition available at <https://onlinedegrees.sandiego.edu/10-innovative-police-technologies/> (дата звернення 19.11.2022)